

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Uj esztendő.

(Sz.) Ujból lehullott egy levél az idők vén fájáról s belepergett a multak avarjába. A végtelenség meg-megújuló ereje folytán azonban, a lefonnyadt levél helyén nyomban rügybe szökött a másik . . .

Egy rövidke percre átvonul a sziveken a hervadás, az elmúlás gondolataival járó borongós hangulat, de a másik pillanatban már a vigassággal járó örömmérzések vernek tanyát a jobbnak, boldogabbnak hitt jövőre való reményeiketől átízott lelkekben.

Éppen úgy, mint most egy éve. Mert hiába változnak az idők, mi soha sem változunk a változó időkben . . . És maradunk egyformák az örökkévalóságban és kivétel nélkül futunk tovább iramló időkben a szép reményeségek színes, csalóka délibábjai után . . .

*

Idők vén fájának frissen pattant rügye, vajjon mit rejtész magadban?! Vajjon hozol-e érett gyümölcsöket termő szép virágokat?! Vajjon magadban rejteted-e a termékenység erejével bíró ama magvakat, a melyek majdan, mint mindmeganynyi nagy, szép eszme alkotásai merész sudárba szökkennek.

*

Ősi magyar szokás szerint jó kívánságok áradatával kezdődik minden új esztendő.

Kezdjük mi is azzal!

Kívánjuk is ezért, hogy valahány sziv dobban ősrégi városunk falai között, a közjóra szolgáljon minden dobbanásával. És legyenek gazdagok a haza a város s egymás jóvoltáért a felebaráti szeretetben, nagy, mindannyiunkat boldogító nemes törekvések, az egyetemes jólét biztosítását célzó alkotások iránti rajongásban, áldozatkészségben.

Es ne találjon otthont eme sziveken az emberi önzés s ne essenek rabul elvakult emberi indulatoknak. A nemzet akaratóból hatalomra jutott vezérek munkáját ne akasszák meg régi ellenségek, sértett, kielégíthetetlen ambíciók, mindenáron érvényesülni akarók, hatalomra vágyók kerékkötő törekvései, aknamunkái.

Áldatlan harcok szítása helyett törekedjenek mindenképpen az áldást fakasztó békés munka teljesítésére világossítsanak fel a félreértések, legyen kenyeret, bolgogulást bőven termő a becsületes munka épen úgy, mint a sok vérrel, könnyel áztatott magyar föld s az aranyos színben tündöklő szőlőgereszde.

*

Minden ember kövesse pedig a

mai napon: fakadó új év fésző hajnalán vallásos meggyőződését s mondjon imát az ő Istenének oltárai előtt.

És hő fohásza olvadjon egyetlen óhajtságba:

— Adjon Isten békes, boldog új esztendőt!

Hajdúvármegye új székháza.

Két felebbezés ellene.

Felterjesztés a miniszterhez.

Ismeretes Hajdúvármegye közönségének azon határozata, hogy a jelenlegi ósdi vármegyeház helyén díszes modern székházat építet, 800,000 korona költséggel.

A megye közgyűlése egyhangulag, óriási szótöbbséggel hozta ezen határozatát, azonban mégis merültek fel ellene hangok, két felebbezés is támadja a határozatot.

Mindkét felebbezés Bősörményből került. A bősörményieknek még mindig aspirációja, hogy a megyei székhely Bősörmény legyen, ha pedig most Debreczenben épül fel az új díszes székház, ez évszázadokra székhelynek Debreczen tartja meg. Érthető tehát a bősörményiek erőfeszítése ebben a kérdésben.

Az egyik felebbezést Hajdúböszörmény képviselőtestülete, a másikat Porcsalmy Gyula bősörményi író, megyebizottsági tag adta be a belügyminiszterhez. A felebbezéseknek azonban aligha lesz foganatjuk. Kovács Gyula alispán egyidejűleg felterjesztést tett a belügy-

Csókók.

A „Debreczen“ számára írta: **Blanche.**
Csókók parfümjé száll a kis szobában.
Halkan és aléltan lopva csengenek
És fáradt, délibábos látomásban
Suhanják be titkos, mély lelkemet.

Szárnyuk erős, forró, piros csapása
Föl-fölveri álmok holt tengerét
És koronás dalok sziklás gyémántja
Törötten omlik porrá szerteszét.

Hogy amit őriztettem annyi éven
Imásan oltárszépen, busfehéren
Most más vérébe szökött új vihart —

Amihez álomban, csodákban értem
S le nem hajoltam némes büszkeségben
Halott lett nekem, halott az az ajk.

Fantom.

A „Debreczen“ számára írta: **Révész Béla.**
Oláh megigézve bámult a plein-air szépségekre, amint ringtak, fölragyogtak előtte. —
Ólébe eresztette a palettát és a hegyoldalról lenézett a kék árnyakkal titkos, heves fényutakkal teleszántott völgybe, a tekintetét rá-

emelte a sugaras fejű erdőkre, befurta a tölgyek közé, ahol komorkodó, fekete színek bujdosdostak. Fáradtan dőlt le a földre, hanyatt terült a szagos fűben, forró feje fölött vadrózsabokor ingott és bókolt.

A tavaszi föld ölelte Oláh fiatal testét. A mélységekből feltört a friss élet forradalma, paskolta, energiákra ébresztgette az egymásra ágyazott, szendergő földrétegeket, a porszem, a rög, a hegy, az egész föld lázadt és áradozva lehelte új fiatalságát a levegőbe. Oláh remegett, a szive szilaj lüktetéssel ijesztgette. Két kezével görcsösen belekapott a földbe és kuszott a hátán, ziháló nyugtalansággal, a vadrózsabokor alá, mely hívta. — Szirmokat dobált az arcára és szűz illatával bujtogatta érintetlen szívet, megkivánta, kereste a szerelmet.

Mikor Oláh elindult a hegyoldalon, ödöngő volt a járása, acélos teste roskadt a gerjedelmektől, amelyek örvényeskedve szakadtak ki vágyaiból és forró fantomokkal lobbantották képzeletét.

Fehér sátor elé jutott, vékony mezei utra, az akáclobok összebörultak fölötté, roskadó ágaik, mint liliosom karok megkeresték egymást és az akácvirágok nászos gyönyörtéségben ölelgették egymást.

Oláh ment, bandukolt a buja sátorban és kereste a szerelmét. És találkozott vele . . . Az akácút elején fehér ruha villant. Egy fiatal leány közeledett, mellette egy öregebb nő ment.

Oláh megállt és rábámult a fehér leányra. És az jött feléje, mint álmainkban a legszebb álunk. Puha, selymes aranykorona volt a fején, az ajka piros volt, mint a szive vére. Oláh meghökkenett s mire fölocsudott, a leány az akác-uton eltűnt.

Alkonyodott, mikor a városba ért. Egy fiatal utcán keresztül ment hazafelé. A büszke fiatal utca mosolygott. A tavaszi nap bucsu sugaraival ostromolta az utca üde arcát. Az új paloták délcegen sorakoztak egymás mellett és a tavaszi gyönyörűségekkel csillogtak a szemek, a nagy, széles ablakok.

Az ut hosszában a piros gránitkockák harmatosak voltak. Az emberek ballagtak, futottak a paloták alatt — és senki se volt Oláh körül, a kocsik kocogtak, robogtak a gránitkockák — és Oláh nem hallotta . . . csak magamagát látta, csak a lelke zsongását hallgatta. Érzései egymásba hajoltak, egységessé erősödtek és az egyetlen érzés, a vágyakkal szárnyas szenvedély terelte magányos utján, a leány felé . . .

A DEBRECZENI LESZÁMOLÓ BANK

m. sz. (Piac-utca 49., a főpostával szemben)

heti visszafizetéssel olcsó kölcsönöket folyósít.

miniszterhez, és felterjesztésében részletesen és világosan indokolja, hogy mily égető szükség az új székház építése, melyet tovább elodázni nem lehet. Reflektál aztán a felebbezésekre is az alispán és kimutatja, hogy a vármegye teljes számu közgyűlése óriási szótöbbséggel járult hozzá az építéshez és az áldozatkészségtől sem riadt vissza, amennyiben megszavazta az építési összeg felének fedezésére szánt 50 éves 1 százalékos pótadót.

Az építési összeg másik felét, 400,000 koronát a kormány adná s ennek sürgős megadását is kéri felterjesztésében az alispán. Hogy a kormány ezt az összeget meg is adja, az szinte bizonyos.

Mert a vármegye a 400,000 koronás hozzájárulás ellenében az új székházban örökös lakást ad a mindenkori főispánnak, alispánnak, helyiséget az államépítészeti hivatalnak és a központi főszolgabírósnak, amikről pedig az állam tartozik gondoskodni.

A belügyminiszter minden bizonnyal hozzájárul a minden tekintetben helyesen kontemplált tervekhez és a jövő évre Hajdúvármegyének díszes és a megye történelmi multjához méltó székháza lesz. Debrecen pedig egy monumentális szép középülettel fog gyarapodni.

A Hortobágy hasznosítása.

Egy meddő kísérlet.

Nagy probléma a Hortobágy hasznosításának kérdése. Ez a kérdés évekig felszínen tartatott, annak dacára, hogy kifogástalan, minden szempontot figyelembe vevő megoldás rendelkezésre állott volna. Sokféle terv állott ugyan előtérben, melyek azonban egytől-egyig csak a kísérletekig mennek, már pedig ezek a kísérletek nagy pénzeket emésztettek fel.

Az elmúlt hónapok alatt oly irányban folyt kísérlet, hogy a Hortobágyból néhány holdnyit konyhakertészetre rendeznek be. Bő és állandó öntözéssel

látták el a földet, abban a reményben hogy siker esetén konyhaveteményekkel a Hortobágynek jókora részét mindjárt hasznosítani lehet.

Ez a kísérlet azonban teljesen meddő maradt. Az öntözés és a talajápolás dacára a konyhavetemények egyáltalán nem találtak talajra a Hortobágy földjén. Arról a hortobágyi kertész tegnap terjesztette be jelentését, melyben ő maga mondja, hogy a körülmények miatt a kísérlet nem sikerült. Egyben a kísérletek folytatására 2000 koronát bir. A tanács legközelebbi ülésén fog foglalkozni a dologgal.

Csillaghullás Debrecenben.

Kinevezett tartalékos tisztek.

A király 1908 december 23-án Bécsben kelt elhatározásával a m. kir. honvédség tartalékában 1909 január elsejével sok tisztet léptetett elő. A hivatalos lap közli a nagyszámu kinevezett hadnagyot és tiszthelyettes.

Ezek közül a debreceniek a következők:

Hadnagyok lettek a gyalogságnál Mihály István, Nádasi Ármin, Harsányi Sándor, Nagy Miklós, Pápai István, Pór Sándor, Schön Jenő, Spanner Arnold, Halmos Károly, Faragó László, Szabó Lajos, Hadviger Gyula, Jeszenszky József, Tóth Zsigmond, Jakabovits Andor.

Hadnagyok lettek a lovasságnál Kapos József, Horváth Ferenc, Stein Aladár.

A honvédelmi miniszter rendelete folytán tartalékos zászlósok lettek:

A gyalogságnál Vida József, Radetzky Károly, Székely Sándor, Turi Jenő, Szűcs Gusztáv, Karap Béla, Luxenberg Izidor, Kovács József, Fodor Mihály, Barát Mór, Achermann Pál, dr. Schwarcz Sándor.

Tartalékos hadapródokká léptek elő a gyalogságnál:

Dr. Kovács István, Stilinovic Miksa, Tóth Mihály, Heringh János, Purpriger János,

Pató Lajos, Czeglédy György, Réti Sándor. A lovasságnál Balázs Ödön, Rigó Balázs.

Modor Vidor második honvédszázredbeli hadnagyot a méneskar állományába helyezte át a király.

Élet és halál.

A múlt év statisztikája.

Az év utolsó napján az állami anyakönyvi hivatalban bezárják azokat az aktákat, melyek az élet arányszámait tartalmazzák. Az 1908-iki évben nem volt olyan dus aratása a halálnak. 1908-ban 1841 haláleset fordult elő Debrecenben, míg a megelőző 1907-iki évben 1911-szer sujtott le a nagykaszás.

Ezt a kedvező népesedési arányt még jobban növeli a születési statisztika, mely az előző évinél szintén előnyösebb. 1908-ban 2980, 1907-ben pedig csak 2928 gyermek született. A születést és a halálózást egybevetve 1908-ban a lakosság természetes uton ezer-százharminckilenc lélekkel szaporodott. Érdekes felemlíteni, hogy a 2980 születésből 1520 fiu és 1460 leány. Vallás felekezetek szerint így oszlik meg ez a szám: Református lett 2227, róm. katolikus 550, ág. evangélikus 45, g. katolikus 29, gör. kel. 2, izraelita 184, baptista 3.

Ha a haláleseteket nézzük és a halál okát szemléljük, arra a szomorú tapasztalatra jutunk, hogy szörványosan ugyan, de még mindig grasszálnak különböző járványok. Ezek közül a vörheny szedett a legtöbb áldozatot, a gyermekek közül negyvennégyet ölt meg. A tüdővész is megdöbbentően nagy mértékben pusztított. Kétszáznegyvenkilencen haltak meg tüdővészben. Ez óriási nagy szám. Az összes haláleseteknek csaknem hetedrésze. A tüdőgümőkór után a bélhurut pusztított el nagyon sok gyermeket. Ez pedig egyenesen a rossz ivóvíz következménye. Ezek a szomorú esetek is azt mutatják, hogy nem lehet tovább késni a közegészségi művek és a vízvezeték és csatornázás megalkotásával.

Mikor hazaért leroskadott egy karosszéke és kicsiny műterme benépesedett az alkonyat árnyaival, meggyötört agyának fáradt képzelődéseivel. Belemeregett a homályba, mely nőtt, ködösödött körülötte és rászakadt a mesztelen csöndnek beszédes ideje.

A szíve megszólalt, titokzatos, bus énekek szálltak föl belőle és fiatal életének minden ismeretlen gyönyörűsége megengett benne . . . A homály méhe ekkor megnyílt és puha, szőke fej világolt feléje. Lebegt, tündökölt, majd az árnyak között fölszállt a magasságba és sugaras szépségben eluszott fölötte.

Oláh felszökött roskadtságából és karjait kitérte, hogy megölje megtalált, elsuhant szerelmét, de elsötétedett körülötte minden és az éjszaka ráborította komor, vak leplét . . .

Ezután mindig vele voltak az álmodozások. A magányos órák pillanatai, halk, de mégis lázas életteli perdültek le benne és a képeletei ilyenkor kavargó egymásutánban sodorta előtte a néma látományokat. Néha egész alakjával állott előtte a leány és ő szólt hozzá, áhitatos vallomásokkal áldozott előtte, de a leány csak állott, némán, mozdulatlan az éjszaka szívében és ilyenkor Oláh vad gyűlöltre ébredt.

Máskor csupán a koronás homlok villant meg előtte, gondolatok világitottak le róla, amelyek — érezte — az üzenetét hozták és az agya belezsibbadt a töprengésbe, de a rejtelmet megfejteni nem tudta.

Egy szerelmes éjszaka az íróasztala mellett ült. A virágok tavaszi nászából neki is jutott. Nagy orgonacsokor lélekzett mellett. Oláh újra ott járt az akácuton és belemert a futópillanatok gyönyörűségeibe, amikor először látta a leányt — de csak a lelkét érezte a találkozásnak, csak a leány szemeinek sugaras forrását, csak a kincses hajának illatát, selymes finomságát érezte; ő maga, a leány alakja elillant ebben a káprázatban. És a leány ekkor váratlan meglátogatta . . .

Megszoritotta Oláh kezét, meleg, kicsiny kezével átkulcsolta és benne pihentette sokáig. A boldogság ekkor túlaradt Oláh szívében és sirva fakadt. Ráborult az orgonacsokorra és a virágkelyhek között megcsókolta a leány ajkát . . .

Az akácuti fantom győzelmesem belerajzolódott Oláh képzetébe és a festő egyre járta a mezőket, az erdős tájékat, de az akác-ut már nem volt sátoros, a fehér lombok poros, smaragdölddéváltak, anyássá lett a föld is és a buzatáblák között zúgott az élet, a ka-

lászok megduzzadtak, mint az áldásos méh. A nap érzéki bőséggel áradt le a mezőkre, buja, meleg hullámok szakadtak rá Oláh fejére, nyakára és a festő megállt a pipacstábla előtt, mely utját állta. Kivirult pipacsokra hevesen tüzött rá a nap és azok ernyedten, szélesen megnyitották kelyhüket. — Csöndes szellő suhant, a pipacstábla zúgott, a napsugarak részegen lépegettek pipacsról-pipacsra és a pipacsra táblán lángfogók kusztak.

Oláh nyögve az akácút felé fordult és a leány megjelent a keskeny mezei uton, jött kíséretével, a gyöngén lépegető öregasszony-nyal. Oláh elébe ment és megszólitotta a leányt. Az válaszolt és a festőt szíven ütötte az irgalmatlan érzés. Hallgatta a leány hangját, nézte az arcát, koronás haját, kémlődően beletekintett a szemébe és Oláh megrázkódott az ijedségtől. A leány nem volt olyan, amilyennek ő szerelmes óráiban, kibontott képzelettel, százszor és százszor megálmodta. Végighuzott a lelkén a szerelmesek legvadabb fájdalma, akik szeplőtlen hitükben váratlan megcsalódnak és bambán, dadogva mondogatta magának:

— Megcsalt . . . megcsalt . . .

FEKETE uri divatüzlete **Ujévi ujdonságaival**
 = DEBRECZENBEN, Kistemplom mellett = meg hódította az URİKÖZÖNSÉGET.

Mozi! **Széchenyi kávéház. Ma este gazdag új műsor.** **Mozi!**
 Szombaton este 8-tól reg. 2 óráig. Vasárnap d. u. 4-től 6-ig, este 8-tól reggel 2 óráig.

A becsületesség jutalma (megható.) Egy szálloda kaland (kaczagtató.) Egy feminista ellenes kocsis (mulattató.) Az alkohol veszedelme (dráma.) Egy titokzatos lovag (színes.) Mindent ragaszt még a vasat is (mulattató.) A jól megfizetett Modell (bohózat.) Védekezés a tűz ellen (természetes.)

A budapesti tömegsztrájk.

Fiaszkót vallottak a szociálisták.

— Távirati tudósítás. —

Budapesten tegnap reggel 6 órakor megkezdődött a szociáldemokrata párt vezetősége által 24 órára tervezett politikai tömegsztrájk. Megállapítható, hogy a párt fiaszkót szenvedett, amennyiben Budapest százezernyi szervezett munkása közül alig négyezer sztrájkol. A tömegsztrájk csak részleges levén, a legtöbb gyárban folyik a munka, sok helyütt teljes üzemmél, míg több helyütt pedig kisebb üzemmél.

A nyomdákban a szedők azonban teljes számmal sztrájkba léptek, így a fővárosi lapok sem este nem jelentek meg, se ma reggel nem jelennek meg.

Az első munkaszünetések.

Tegnap este legelőször is a gőzmalmi munkások jelentették be csatlakozásukat a tömegsztrájkhoz és a felváltáskor, este 6 órakor már nem dolgoztak. Később azonban megmondván a dolgot, munkába állottak és a sztrájkot a maga teljességében csupán a budapesti gőzmalomnál vitték keresztül, míg a többi malmokban korlátozott üzemből folyt a munka. Érdekes, hogy a Danubius gyár munkásai voltak az elsők, akik a sztrájkot vállalták, mégis, mikor ennek keresztülvitelére került a sor, 1700 munkás közül 1400 dolgozott és csupán 300 sztrájkolt. Ujpesten az összes gyárakban zavartalanul folyik a munka, ugyancsak a jutagyárban is, melynek 4000 munkása szinte csatlakozott a tömegsztrájkhoz.

Rendzavarások. — 70 letartóztatás.

Természetesen rendbontások is történtek, bár nem olyan mértékben, mint azt várták. — Boda Dezső főkapitány ugyanis ma reggel kijelentette, hogy a rendőrség a legerélyesebben fog eljárni minden olyan törekvéssel szemben, mely a dolgozni akaró munkásokat megakadályozza munkájukban. Így csak kisebb mérvű rendzavarások történtek a délelőtti folyamán, melyekből kifolyólag 75 embert tartóztatott le a rendőrség, akik terrorizáltak többi munkásait.

A retek-utca 39. szám alatt levő kályhagyárban ma reggel megjelent 149 munkás, azonban sem elmenni, sem dolgozni nem akartak. A rendőrség segélyt vették igénybe, mely a rendzavarókat szétkergette. A Baross-utcában Sugár szénkereskedő fuvarosait 8—10 főből álló csoport lehuzta a bakról és véresre verte. A rendőrség közbelépett, valamennyit előállította a kerületi kapitányságnak.

Ugy az éj folyamán, mint tegnap a kora reggeli órákban a kávéházakat 8—10 főből álló csoport járta be, megfenyegetve a kávézókat, ha dolgoztatni merészelnék pincérek által.

A belvárosi kávéházban történt egy kis zavargás, melyet azonban a rendőrség gyorsan és erélyesen elfojtott. Ma reggel 9 órakor az üllői-utcon lévő Valéria kávéházban nagy zajjal vonult be egy csapat szociálista munkás, az ablakokat verdesték, óriási lármával követelték, hogy a vendégek hagyják el a kávéházat és a pincérek hagyják abba a vendégek kiszolgálását. A kávéház azonnal rendőri se-

gítségért telefonált, de mire az megjött, a zavargók szétfutottak és közülök csupán egyet sikerült letartóztatni.

Tegnap reggel 8 és 9 óra között az asztalos szakszervezet sztrájkoló munkásai végigjárták a Vig-utcában levő asztalos műhelyeket és az azokban dolgozó munkástársaikat a munka abbanhagyására akarták kényszeríteni. A rendőrség, mely erre a támadásra el volt készülve, a Népszínház-utcából hirtelen bekerítette a Vig-utcat és az összes terrorizálókat elfogta.

A főváros külső képe egyébként rendes. A forgalom zavartalan, csupán kisebb csoportosulások és terrorizálások történnek. Nagyon rendzavarás nincs, az általános sztrájk csak részlegesnek minősíthető. Koronként 80—100-as csoportok összeverődnek az utcákon, azonban ezt a rendőrség, még mielőtt valamely rendzavarásra elhatároznák magukat, szétoszlatja. Így történt ez az Üllői-utcon és a nyugati pályaudvar előtt. A világitási, közlekedési és élelmiszeri munkások zavartalanul folytatják munkájukat. Hogy a közönség nincs megfosztva a szénszállítástól, a világitástól és a péksüteményektől.

Katonaság készenlétben.

Délután 3 órától a szociáldemokrata párt vezetősége 10 gyűlés tartására kért engedélyt a rendőrségtől, amit a főkapitány a megszorítással adott meg, hogy a gyűlés összehívói tartoznak felelősséget vállalni a rend fenntartásáért. Ezt a gyűlés bejelentői meg is tették. Mindazonáltal az egész rendőrlétegyeség készenlétben áll, ugyancsak a Mária Terézia laktanyában két század gyalogság és a Ferenc József laktanyában egy eskadron huszárság.

Véres utcai harc.

Délután két órakor az Andrassy-utcon heves utcai harc fejlődött ki a tüntetők és a rendőrök között. A sztrájkolók ködöbálásokkal feleltek a rendőrtiszt felszólítására.

A rendőrök karddal verték szét a tömeget. Egy kocsinak a homlokát kettéhasították, ki haldoklik. Egy rendőrtiszt viselő ködöbálásoktól súlyosan megsebesült. Négy zavargót letartóztattak.

A délutáni gyűlések aránylag nyugodt hangulatban folytak le. Sok helyen a szónokokat felosztalás fenyegetésével tudták a rendőrtisztviselők mérsékelt hangra inteni. A szónokok azzal fenyegetőztek, hogy a munkásság tavasszal majd megfogja mutatni erejét és akkor huzamosabb politikai sztrájkba kezd.

Késő este a Teréz-köruton ismét összejöttök a rendőrök a sztrájkolókkal. Két ember megsebesült. Este 11 óráig a főkapitányságra 92 egyént állítottak elő.

Sztrájk Kolozsvárt.

Kolozsvárt hasonló zavargásokról érkezik hír. A szociálista munkások itt is sztrájkolni kezdtek. Délután a rendőröket megtámadták eközben négy munkás súlyosan megsebesült.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Eröss Lajos püspök üdvözlése. Eröss Lajos püspököt szintén sokan fogják üdvözölni az újév alkalmából. A városi tanács nevében Kovács József polgármester fogja felkeresni s a tanács nevében üdvözölni.

Beiratások szakrajztanfolyamra. A technológiai iparmúzeum által rendezés alatt álló lakatos, gépész és szobafestő szakrajztan-

folyamokra a beiratkozások folynak és január hó 5-én le fognak zárni. Kérjük az érdeklődőket jelentkezéseiket akár a fémipari szakiskola igazgatói irodájában, akár a keresk. és iparkamara titkári hivatalában megtenni.

Debreceni pénzügyintézet jubileuma.

A Kölcsönös Segélyző Egylet palotát épít.

A Kölcsönös Segélyző Egylet Debrecen egyik régi pénzügyintézete s immár huszonöt éves multra tekinthet vissza. Ez a huszonöt év a pénzügyintézetre nézve a folytonos fejlődés ideje volt, úgy hogy a Kölcsönös Segélyző Egylet most a város pénzügyi életében jelentős helyet foglal el s a negyedszázad alatt hatalmas intézetté nőtte ki magát. És ennek oka nemcsak abban rejlik, hogy a segélyző egylet az első szövetkezeti alapon alakult intézete Debrecennek, hanem főleg abban, hogy az intézet működését mindig az üzleti szoliditás jellemezte.

Az intézet fennállásának jubileumát fényes keretben fogja megünnepelni. A jubileumot február 21-én tartják, amikor is diszkozyűlés lesz. A teljes program még nincs megállapítva.

A huszonöt éves évfordulót még más, maradandóbb módon is megőrökíti a pénzügyintézet. Fényes, két emeletes palotát épített és erre a célra az igazgatóság már meg is vásárolta a színház melletti Fried-féle sarok házat, azt, ahol most a Grósz Nagy Ferenc-féle gyógyszertár van.

Ez nagy telken fekszik s ide diszes, impozáns palota építhető. A házat 300,000 koronáért vásárolta meg az intézet, ugyancsak 300,000 koronás költséggel fogja az új palotát felépíttetni.

Az építkezéshez már a tavaszon hozzáfognak. Az igazgatóság már ki írta a pályázatot és a beérkezett ajánlatok felett még január hónapban dönteni fognak.

Művészet.

Fráter Loránd hangversenye.

Még csak 10 nap választ el azon ritka érdekes hangversenytől, midőn Fráter Loránd, az országos hírű dalköltő egyetlen nagy hangversenyét, 1909. január 10-én az „Arany-Bika” disztermében este 8 órakor fogja megtartani az alábbi fényes műsorral.

A hangversenyen közreműködik még Cz. Paulay Erzsike, a budapesti nemzeti színház művésznője, Tarnay Alajos orsz. zeneakadémiai tanár, zongoraművész, aki nemcsak mint kiváló kísérő, de önálló számokkal is szerepelni fog. Továbbá dr. Várady Antal udvari tanácsos, a Petőfi társaság tagja, a kiváló író, mint felolvasó fog szerepelni a hangversenyen.

A hangverseny műsora a következő:

1. Dr. Várady Antal udvari tanácsos a Petőfi társaság tagja stb. felolvasása.

2. Chapin: Nocturne, Schütte: Blüette

Ujévi ajándékokat

igen olcsón lehet beszerezni a Debreczeni Nagy Áruházban. Menyasszonyi kelengyék és női felöltők.

Gelbmann és Rosenfeldnél

DEBRECZEN, Piacz-u. 19. sz.

Eredeti és új Bösendorfer
valamint

Wirth zongorák,

a helybeli piacon kizárólag Szendrő Sándor zongora és hangszer raktárában kaphatók. — Legkisebb méretű „MINIATUR” zongorák hárfá-pedállal. Előnyös zongora bérlet. Mindennemű javítások és átújítások szavatosság mellett mérsékelt áron eszközöltenek. The Gramophon Lid-féle beszélő gépek és lemezek. Eredeti gramophonok 70 kor.-tól feljebb Üzlethelyiség Szent-

Anna-utca 3. szám.

zongorán előadja: Tarnay Alajos zeneakadémiai tanár.

3. „Jehova“, irta Kiss József, szavalja Cz. Paulay Erzsike.

4. Dr. Székács Aladár c) Ha elér hozzád, b) Ha össze jövünk, c) Viragén. Énekli: Fráter Loránd.

5. Tarnay Alajos a) Oh mért oly későn, b) Tragédiák, c) Alkonyat. Énekli: Fráter Loránd.

6. Versek. Elmondja: Cz. Paulay Erzsike.

7. Liszt. Magyar hangulatképek. Zongorán előadja Tarnay Alajos.

8. Népdalok. Irtta Fráter Loránd, a) Repülj, repülj árva galamb, b) A templomba, c) Októberben. Énekli Fráter Loránd.

A hangverseny iránt nem csak városunk zenekedvelő nagy közönsége, de a közel vidéki intelligencia is rendkívüli érdeklődést tanúsít. Ezideig az összes páholyok és ülőhelyek nagyobb része elővagy jegyezve.

Az előjegyzett jegyeket csakis f. hó 5-ig keddig tartja fenn a hangverseny rendezője, Csáthy Ferenc, azontul mások igényei fognak kielégíttetni.

A hangversenyre jegyek a következő helyárak mellett: Páholy 20 korona, I. rendű ülőhely 1—5 sor 5 korona, II. rendű 6—8 sor 4 korona, III. rendű 9—10 sor 3 korona. Állóhely 2 korona — válthatók Csáthy Ferenc könyvkereskedésében, II. Egyháztér 2. a nagy templomnál.

Rózsaszínű számok.

Házasságkötések statisztikája.

A házasság istennője, Hymen urasszony nagyon jól viselte magát a Tépergett 1908-ik évben és igen szép számú sziveket kötött össze a szerelem rózsaláncával. Most nem kutatjuk, hogy ez irányban működésében minden egyes esetben helyesen járt-e el, csupán tevékenységének számarányairól adunk kötelességszerűen egy kis statisztikát.

Mindenekelőtt konstatáljuk, hogy Hymen önagysága földi, vagyis inkább állami és debreceni megbizottja, Oláh Károly anyakönyvvezető előtt 1908. évben 782 pár mondta, remegte, esetleg susogta el a nagyon, vagy a kevésbé boldogító „igent”. Megelégedéssel konstatáljuk ezt annál is inkább, mert ugyanilyen „igen” 1907. évben tizenhárommal kevesebb, tehát csak 769 hangzott el. Bizonyára a leányos mamák kívánságát tolmácsoljuk, ha jövőre még nagyobb tevékenységre buzdítjuk Hymen önagyságát, de mint befejezett ténnyel, a múlt évi házasságkötések számával megelégszünk.

Ami a statisztikai részletet illeti, református vallású férfi református nővel 468, katolikus katolikkal 60, izraelita izraelitával 56, baptista egy esetben kötött az 1908. évben házasságot.

Az előző évek arányaihoz ezek a számok teljesen megfelelnek, csupán a vegyes házasságokban állott be csappanás. 1907-ben pedig már csak 194 házasságot kötöttek. Természetesen ezt az elég jelentékeny csökkenést nem akarjuk távolról sem a Barkóczy-ügynek tulajdonítani, mert a szerelmes szivek nem igen veszik figyelembe, hogy Barkóczy miniszteri tanácsosnak milyen a véleménye a vegyes házasságról.

Érdekes, hogy a legtöbb házasságot no-

vemberben kötötték, számszerint százötöt. Ugyalátszik a természetet nem respektálják az ifjú szivek: virághervadáskor fakadnak és nyílnak szépen, szélesen — az anyakönyvi hivatalig.

Ujévi jegyzetek.

*

Nem röstellem bevallani, hogy házmasteri, kéményseprői, levélhordói, hírlap és szinlapkihordói foglalkozást űző polgártársaim iránt az idegenkedés némi jelével viselkedtem mindenkor s valószínűnek tartom, hogy ennek az el nem leplezhető ellenszenvnek tudható be azon sajnálatos körülmény, hogy étszakánként másfél órát kell várakoznom az utcán a hóban míg a kaput kinyitják, hogy a leveleim közül csak azokat kapom meg, a melyeket jobb lenne ha soha se kézbesítenének ki. Csupán a kéményseprők iránt érzett igen fogyatékos rokonszenvemnek nem tudtam okát adni jó ideig, miután kéményseprőt egy évben csak egyszer az új év első napján látok. Akkor azonban megdöbbentem létszámuk nagyságával s azazal a nagy igyekezetükkel, melylyel az év többi napjain elmulasztott látogatásaikat egy nap alatt ki akarják pótolni.

Hasonlóképen vagyok a postai kihordók egyik alosztályának tagjaival a pénzes levélhordókkal, akik szintén elegendőnek tartják, ha egy évben csak egyszer keresnek tel az új év első napján, hanem ilyenkor aztán makacsul ragaszkodnak ahhoz, hogy szerénységemet elhalmozzák jókívánságaikkal.

Ellenben kétségbeesett tiltakozásaim dacára napjaimat periodikus szabatosággal egész évben keresztül bizonyos képzett elsőbbségi jogánál fogva legelsőben a szinlapkihordó keseríti meg. Mint nemzetünk éjszakai toglalkozást űző napszámosa, reggel alszom legde-sebb álmomat. Azaz csak aludnám, mert ugyanez időre esik a szinlapkihordó látogatása, aki a tisztelet-példányt ilyen idő tájban hozza. Hiába tiltakoztam már több ízben ezen tisztelet példányok ellen. A köszívű emberek legköszívűbb fia azért minden reggel elhozza s ugyanekkor valami csatakiáltás szerűséggel ordít be az ajtómon, hogy itt a szinlap s nagyobb nyomadék szempontjából olyat üt az ajtóra, hogy igazán nem tudom, ki volt nagyobb. Botond, aki betörte azt a vaskaput, vagy a szinlapkihordó, aki az én számításom szerinti éjféli tájon ajtómat makacs következetességgel döngeti. Megjegyzem itt teljes szerénységgel, hogy a szinházi műsort kívülről tudom, a szerepkiosztásokról első sorban értesülök, a színészeket személyenként (nem személyesen) ismerem s így szinlapra egyáltalán soha sincs szükségem. Ellenben abban a házban, a hol lakom, minden ember az én szinlapjaimból meríti szinházi tájékozottságát, az én szinlapjaimmal járnak szinházba, e szinlapok miatt folytatnak elkeseredett kanapé porókef egymással s végül, hogy én e szinlapoknak soha, de soha színét se látom, mire felkelek.

Ugyanilyen formán vagyok a hírlapjaimmal. Számítalan hírlap jár hozzám ugyancsak tiszteletpéldányképen. Ezeket szintén olykor hozzák hozzám, mikor vagy alszom, vagy már nem vagyok otthon. Házunk lakói tehát felszítják maguk között s vegyes természetű izlésük szerint egyikből vagy a másikkól táplálják általános műveltségüket. Ezeket a tiszteletpéldányokat szintén soha se látom. Ellenben megtörténik, hogy nekem küldött képes lapok közül egyet-kettőt, egyik-másik lakó nagy

kegyesen hetek mulva odaajándékoz — a saját gyerekeimnek, a kik ezért nagyon hálásak.

Házmasterrel, levélhordókkal, kéményseprőkkel, szinlapkihordókkal együtt azután új év első napján végre megjelennek ezek a lapkihordók is.

És boldog újévet kívánok és én fizetek. A házmasternek, akinek köszönhetem összes csuzaimat, hurutjaimat, melyeket a kapuban való ácsorgások alatt esőben, szélben, hóban 30 fokos hidegben szereztem, a kéményseprőknek, akik a házi gazdám érdekeit védtek egész éven keresztül, a levélhordóknak, akik másnak kézbesítették ki a leveleimet, a pénzes levélhordóknak, akik nekem pénzt sohase hoztak, a szinlapkihordónak, aki életem megkeserítésében jó példával járt elől, a lapkihordóknak, a kiknek e ház lakói jól értesültségüket köszönhetik.

Természetesen bőkezűségem mérsékelt. De azért mindent adok; amit adhatok s bizonyos csöndes megnyugvással gondolok arra, hogy Oláh Károty tanácsos a helybeli szegényházfelügyelője, tudomásom szerint jóbarátom és jóakaróm s hogy az ő támogatására számíthatok minden körülmények közt.

Csak egy fáj nagyon. Az ugyanis, hogy az újévi vendégeim nincsenek megelégedve borralalóim nagyságával s hogy a házbéliek, akik szinlapjaimat használják, a kiknek kéményeit a kéményseprők kotorlák, a kik hírlapjaim emlőin táplálkoznak, igazat adnak békétlenkedő vendégeimnek s össze sugnak a hátam megett.

— Szűk marku ember, esakugyan zsgori és fősvény. Zéta.

SZINHAZ.

Műsor:

Pénteken, jan. 1. Délután: Tatárjárás operette. Este: Baba, Operette. A) bérlet.

Szombaton, jan. 2. Kutya van a kertben, bohózat. B) bérlet.

Vasárnap, jan. 3. Délután: Dollárkirálynő, operette. Este: Gépiró kisasszony operette. Ujdonság. Itt először.

* A peleskei nótárius. Tegnap este Gaál József irodalmi tekintetben rendkívül értékes alkotása, A peleskei nótárius került színpadra. A színház csakugy tátongett az ürességtől. Amilyen lanyha volt az érdeklődés, éppen olyan bosszantóan rossz volt az előadás. Valósággal dühöngött a szerep nem tudás, amely eléggé nem hibáztatható körülmény már egy magában véve is lehetetlenné teszi az élvezhető, művészi produkciót. A szereplők közül első sorban kell megemlékeznünk Gerő Idáról, akinek gazdag komikai vénától duzzadó, artisztikus vonásokkal felruházott Tóti Dorkája egyik legkitűnőbb alakítása. A cimszerepet játszó Györe Alajosnak csupán nemes igyekezete érdemel dicséretet. Nem ártott volna ugyanis az elmaradt falusi nótárius karakterét jobban kiélelni. Békés Gyula (a bíró), Kemény Lajos (Baczur Gazi) és Nádor Zsiga (Herman) a szokott jók voltak. Használható, ügyes epizód színésznek bizonyult Bombai Gusztáv Hopfen szerepében.

(Sz. F—c.)

Sirolin

Esemly az étvágyat és a testhelyet, meggyőzően a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-

köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindenkgy érzéketlen utazatokkal is kínálunk, kérjen mindenkgy „Roche” eredeti csomagolást.

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyár, szertárakban — Ára övegenként 4.— korona.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

Hrabeczy fest, mos, tisztít! Debreczen, Széchenyi-u. 42.

* **Színházi hírek.** Műsorváltozás. A vásárnapi hirdett Gépiró kisasszony bemutató előadása Horváth Kálmán betegsége miatt, ki a kellő próbák nem vehetett részt, elhalasztatik keddre. Helyette színre kerül Dollár király, az idény legnagyobb sikert aratott operettje. — Ujév első napján mint rendesen két előadás tartatik. Délután a Tatárjárás mérsékelt helyárrakkal kerül színre. Este pedig Audrán bájos zenéjű operettje, a Baba bérlétszűnetben adatik. — Gépirókisasszony. Az igazgatóság ez operettől várja a hátralevő idény slágerdarabját és ép azért halasztotta el az előadás bemutatóját, hogy azt minél jobb és kerekdedebb előadásban mutassa be. Érdekes lesz a III-ik felvonásban a Percel nővérek egy új tánca.

MULATSÁG.

A Kossuth-dalkör Sylvester-estéje.

A Kossuth-dalkör Sylvester-estéje alkalmából zsufolásig megtelt a Bika diszterme. Csapongó jókedv, vidám zeneszó mellett buszultak el az őszentdőtől s a fényesen sikerült mulatságnak csak az ujév első reggele vetett véget.

A jelen voltak névsorát a következőkben sikerült összeállítani.

Asszonyok: Tóth Mihályné, Mayer Fábiánné, Kiss Józsefné, Farkas Vilmosné, Szőke Sándorné, Marozsy Néné, Bonyhai Györgyné, Lukács Pálné, Lókodi Jánosné, Molnár Jánosné, Kiss Ferencné, Sárossi Jánosné, özv. Kovács Mihályné, Bánki Józsefné, Szilágyi Jánosné, Fekete Istvánné, Antal Jenőné, Engi Sándorné, Szekeres Istvánné, Hajdu Józsefné, Ale Istvánné, Jánki Béláné, Tóth Józsefné, Jánki Józsefné, Török Sándorné, Győrösi Jánosné, Barta Gyuláné, Nicht Jenőné, özvegy Kálmán Istvánné, Oláh Károlyné, Nagy Józsefné, Vértesi Istvánné, Nicht Ernőné, Borsos Józsefné, Kőkert Gusztávné, Tarcsi Györgyné, Nagy Józsefné, Nagy Mártonné, Gulyás Jánosné, Böszörmény Mihályné, özv. Gáspár Vincéné, özv. Bazsek Lajosné, Kiss Józsefné, Tóth N.-né, Tömösvári Mihályné, özv. Balajti Mihályné, ifj. Bálint Józsefné, Prész Mártonné, Vértesi Istvánné, Budai Lajosné, Takács Istvánné, Vedres Istvánné, Tolnai Jánosné, Debreceni Jánosné, Morosi Jánosné, Bese Imréné, Almási Sándorné, Zádorné, Hatvani Józsefné, Zombor Istvánné, Széchényi Istvánné, Sós Endréné, Rác Istvánné, Zong Lajosné, Hika Tamásné, Zöld Józsefné, Berger Józsefné, Kovács Istvánné, Jóna Mihályné, Bojik Imréné.

Leányok: Rác nővérek, Szombathy Mariska, Kovács Juliska, Kovács Etike, Szabó Erzsike, Kiss Juliska, Magyar Juliska, Kovács Eszti, Urai Eszti, Nagy Erzsike, Szőke Emmuska, Hajnal Boriska, Barna Rózsika, Barta Etelka, Komlóssy Mariska, Kulcsár Eszti, Pásztor Böske, Morvai Katica, Bajdó Mariska, Bese Ilona és Rózsika, Molnár Juliska, Kozma Eszti, László Rózsika, Szekeres Juliska, Bodnár Etelka, Tóth Pirosk, Nagy Erzsike, Szabó Zsuzsika, Perczes nővérek, Perczel Piroška.

A szintársulat Sylvester-esti kabareja. A Royal-szálló nagytermét diszes közönség töltötte meg tegnap este. A szintársulat tagjai rendeztek inkább anyagilag, mint erkölcsileg sikerült estét. A társulat tagjai közül Gyöngyi Izsó, Gyöngyi Jolán, Nádor Zsiga, Tallián, Ligeti, Ferenczy, Huzella Irén, Torma Zsiga, Radó Anna, Horváthné és Bombay Gusztáv szerepeltek, kik közül Gyöngyi Izsó és Gyöngyi Jolán, Huzella Irén, Radó Anna

és Bombay Gusztáv váltak ki kupléikkal és énekeikkel. Bombay Gusztáv bűvészi mutatványai élénk érdeklődést keltettek. A konferenciére tisztet Gerő Ida töltötte be, kinek ötletei állandó derűtségben tartották a közönséget s akitől sok intimitást tudtunk meg a színész-körökből. Egyébként igen sok régi és elcsépelet kuplét is hallottunk. Egyéb baj azután nem történt.

Korcsolya- és Sport-czipők

nagy választékban
MANDEL LIPÓ T
czipő nagy raktárában
Arany János-utcával szemben.

Az olaszországi katasztrófa.

A király a földrengés színhelyén.

— Távirati tudósítás. —

Reggio, di Calabria, dec. 31. A király Orlando és Bertholimi miniszterekkel ideérkezett és meglátogatta sebesülteket. Ezután csónokra szállt és megtekintette a part mentén okozott pusztításokat, miközben meggyőződött a kár nagyságáról. A lakosság mélyen meghatva köszöntötte a királyt. A Napoll nevű páncélos hajó elsőknek érkezett ide a segítségüljéből kiküldött hajók közül. Az élelmiszerüzleteket csapatok őrizik, hogy fosztogatásokat megakadályozzanak. A súlyos büntetésre elítélt foglyokat a Napoli földéltre vitték, a többieket elbocsátották. Megkezdték a holttestek eltemetését. A király a miniszterelnökhöz táviratot intézett, amelyben közölte vele, hogy Reggio di Calabriát ugyanazon sors érte, mint Messzinát és közli, hogy egy orosz hajó 500 sebesültevel holnap Nápolyba érkezik.

Palmi, december 31. A város kétharmadrésze elpusztult. Lehetetlen az áldozatok számát tudni. Seminara városa szintén elpusztult. 1500 ember meghalt és ugyannyi megsebesült. Sinoppoli, St. Proppio és más kisebb városok nagy kárt szenvedtek. Ott is számos a halott és sebesült.

Palermó, december 31. A rombadőlt Messzina felett öt hatalmas füst oszlop emelkedik, ami sötétségbe burkolja az egész környéket. A tengerpart mentén eltorzult arcú holttestek hevernek. A Messzinába induló katonai segélycsapat nehezen tud küldetésének megfelelni, mert az utak mentén az életbiztonságot az éhségtől megvesztett ebek nagyon veszélyeztetik. A tenger

folytonosan megcsönkított emberi hullákat vet ki a partra. Tegnap ismét két földlökést éreztek, ami óriási pánikot keltett az élők között. A nyomor megdöbbentő. Az eddig tudottakon kívül még 18 községet pusztított el a földrengés.

HIREK.

— Lapunk legközelebbi száma az új évi ünnep miatt vasárnap reggel a rendes időben jelenik meg.

— Ujévi istentiszteletek. A ref. templomokban ujév első napján az istentiszteletek sorrendje a következő: a Nagytemplomban prédikál Szele György lelkész, a Kistemplomban G. Szabó Gábor segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az Ispótytemplomban Baróthy István segédlelkész, a Csapókerben Cs. Tóth Lajos 3 th., a Homokkertben Sárközy Lajos szénior. Ujév napján délután minden ref. templomban prédikáció. — A többi templomokban az istentiszteletek sorrendje úgy, mint tegnapi számunkban közöltük.

— Boldog újévet! Lapunk előfizetőinek, hirdetőinek, olvasóinak s összes munkatársainak boldog újévet kíván a „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala.

— Ujév ünnepe a városnál és a megyénél. Az ujév ünnepe alkalmával úgy a városnál mint a megyénél a szokásos ünnepi hivatalos órákat tartják meg. A városi tanács délelőtt templomba megy s azután testületileg fel fogja keresni Weszprémy Zoltán főispánt és üdvözölni fogja őt az ujév alkalmából. A szokásos ujévi üdvözlések a vármegyénél is meg fognak történni.

— A tisztviselők ujévi ajándéka. Az ujév alkalmával a városi tanács az idén is nagyobb összeggel utalt ki a kisebb tisztviselők jutalmazására. A tisztviselők a jutalmazásokkal meg vannak elégedve.

— A mátai biztosi hivatal átadása. A polgármester utasította dr. Tóth Mihály mezőrendőrkapitányt, hogy a mátai biztosi hivalt vegye át s adja által az ujonnan megválasztott biztosnak, Nagy Sándornak. A rendőrkapitány a napokban fogantositani fogja a rendeletet s így új igazgatás alá kerül a mátai hivatal.

— Szabó Kálmán állapota. Jelentettük már, hogy Szabó Kálmán országgyűlési képviselő visszártagulásban súlyosan megbetegedett. A képviselő állapota az utóbbi napokban szerencsére nem rosszabbodott, de betegségében bizonyos szagnáció állott be. Tegnap este Debrecenbe érkezett Nagyváradról sógora, dr. Fábér Imre a biharmegyei kórház jeles igazgatója országosan ismert orvos és dr. Ujfalussy Józseffel ismét konziliumot tartottak. A nagy beteg képviselőt tegnap is sokan keresték fel betegágyánál.

— Tegnapi halottak. Az állami anyakönyvi hivatalnál a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Katona Juliánna ref. 19 éves, Tóth István ref. 78 éves, Ormós Pál ref. 30 napos.

COGNAC

Bevásárlásnál határozottan **Gróf Keglevich István utd.** hírneves gyártmányait kérjük.

Bel- és külföldön kizárólag diszoklevéllel kiténtve.

Társasági és báli selyem

bluzok és ruhákra, minden árban, továbbá mindig a legujabb fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 75 krtól 11 frt 35 kr.-ig mként. Bérmentve, elvámolva, házhoz szállítva. Minta postafordultával.

Az 1908-as nagy divat a — tull és selyem muszline — továbbá ajánlom Messaline, Rádium, Taft, Crêpe de Chine, Eolienne, Vorlo, Schott, Chinè, Pekin, Damaszt. Megrendelések bármely nyelven intézendők Seiden-Fabrik Hennenberg Zürich, a német császárné udv. szállítója. III.

— **A vízvezetési szabályrendelet jóváhagyása.** Tegnap ismét érkezett a városhoz egy miniszteri rendelet, mely közli a tanáccsal a vízvezetési szabályrendeletnek és a vízdijszabályzatnak jóváhagyását. Ezen szabályrendelet most másodízben volt a miniszteriumban, mivel először némi módosítást kívánt a miniszter. A módosításokat megajtották s most ezt a módosított szabályrendeletet hagyta jóvá a miniszter.

— **A szegények ujéve.** A városházán tegnap délelőtt volt a szokásos ujévi segélykiosztás. A folyosókat ellepte a szegények tömege, akik vágyakozó szemekkel lesték, mikor nyílik meg a titkári szoba ajtaja a segedelemmel. A pénzosztást dr. Vargha Elemér tanácsnok végezte, akinek ebben a minőségben ez volt az utolsó titkári funkciója.

— **Képviselőink üdvözlése.** A debreceni függetlenségi párt, mint minden évben, úgy az idén is üdvözölte az ujév bekövetkezése alkalmából a képviselőket, Thaly Kálmánt és Bakonyi Samut táviratban, Szabó Kálmánt pedig meleghangú levélben.

— **A városi téglagyár ügye.** A városi téglagyár önálló vállalatá alakításának és elkülönítésének ügye egy lépéssel ismét tovább haladt. Király Gyula tanácsnok ugyanis tegnap betejesztette véleményét a tanácshoz, amely ennek folytán ismét tárgyalni fogja az ügyet.

— **Elkobozott kortes ujság.** A városháza választási harcokban városi párti berkekből megjelent egy kortes ujság Igazi Független Ujság címen. A kis négyoldalas lapban izléstelenül kiméltlen támadások voltak még Kossuth Ferenc, az országos függetlenségi párt szerett vezére ellen is. A lapban egy politikai cikk jelent még anélkül, hogy a szerkesztők kauciót tettek volna le. Emiatt az ügyészség a lapot elkoboztatta. Legérdekesebb a dologban, hogy az ujságon nem volt feltüntetve sem a szerkesztő, sem a kiadó neve, így az ügyészség sajtórendőri kihágás miatt a városi nyomda ellen, ahol a lap készült, indította meg a vizsgálatot.

— **Feltört fűszerüzlet.** Koos Antal fűszerkereskedő, kinek a Tizenhárom város-utca 21. szám alatt van szatócsüzlete, feljelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek feltörték boltját és a pénztárt kirabolták. A betörők az üzletajtófa felső részét kifűrészelték, aztán bejutva az üzlethelyiségbe, felfeszítették a pénztáriókot s annak tartalmát, mintegy 50—60 koronát magukkal vitték. A vakmerő betörést, mely alighanem nagy zajjal járt, csodálatosképpen senki sem vette észre. A tetteseket erélyesen nyomozza a rendőrség.

— **Olvasó közönségünk** szives figyelmét felhívjuk a Néptakarékpénztár mai hirdetésére.

— **A Debreczeni Leszámoló Bank** m. sz. (Piac-u. 49. főpostával szemben) olcsó kölcsönöket folyósít.

— **Percel Carola** tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent-Anna-utca 22. szám.

— **Divatos őszi és téli női és Leány felöltöket, boákat, model kalapokat** csak a Hajdumegye legnagyobb Rózsa-féle áruházban Kistemplombazár lehet már mártól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

— **A kinek nincs téli kabátja,** de pénze sincs, forduljon Kaiser Salamonhoz, Hatvan-utca 2.

— **A főtéren egy üzlethelyiség** berendezéssel azonnal kiadó. Csak a kiadóban.

— **Kugler czukorkák** eredeti csomagolásban 1 és fél kilogramos eredeti fadóbozokban, valamint színházi csomagokban kapható a Hegedűs és Sándor cégénnél, Kossuth-utca 11. Naponta friss szállítmány. Telefon 54. szám.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában a második tanfolyam szép számu jelentkezőkkel megnyílt. Beiratkozások mindég elfogadtnak Péterfia-utca 2. sz. alatt. Telefon 510.

Legujabb.

Nagy bányarobbanás.

Budapestről jelentik, hogy a pittsburgi szénbányában irtozatos robbanás történt. Az áldozatok számát nem tudják. Eddig 13 holttestet hoztak fel.

A Népszavát elkobozták.

Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a Népszava szocialista ujság mai számát izgató cikkei miatt elkobozták.

Vigyázz!

Vigyázz!

Kékre festett kirakat!

A nagy ujévi vásár

már csak néhány napig tart, aki olcsón akarja karácsonyi és njévi szükségleteit beszerezni, ne mulassza el az alkalmat.

Rendkívül leszállított árakban kapható, ajándéknak szánt

Barchettek	20 kr-tól
Flanelek	25 "
120 cm. Flanelek	36 "
Zsinór barchetek	42 "
Damaszt barchetek	53 "
120 cm. Divat szövet	36 "
120 cm. Sima szövet	53 "
120 cm. Angol szövet	58 "
140 cm. Angol Szövet	93 "
140 cm. Sima szövet	180 "

Férfi, női és gyermek fehérneműek

Selyem blouzek	3.65 frttól
Selyem shálak	1.— "
Selymek. Messalin	1.10 "
Taft	1.25 "
Linien	—80 "
Pougies	—75 "

Molnár V. J. és Társa

fiókja Kossuth- és Batthyány-u. sarok.
Színházzal szemben.

Kiadó lakások

május 1-re.

Teljesen modern utcai emeletes ötszobás konyha, speiz, cseléd szoba, fatartó pincze, gáz és vízvezeték. Földszint utcai öt szoba konyha, speiz, cseléd szoba, pincze fatartó Verböczi-u. 12. sz. Továbbá Simonfy-u. 19. szám utcai ötszoba konyha speiz fatartó két-bejárattal gázvilágítással. Hatvan-u. 36. sz. utca 4 szoba konyha speiz fatartó pincze gázvilágítással.

Értekezhetni Hatvan-utca 36. az utcai lakásban a tulajdonossal.

Szabó Lajos fiai

női divatáruház

gyapju és mosókelmékben

Ujévi vásár

leszállított

jutányos árak.

Aláírási felhívás.

A Néptakarékpénztár

mint szövetkezet

Debreczen, Piac-u. 30. sz. alatt

50 fillér törzsbetéttel 1909. január 1-vel

II-ik ötéves társulatát nyitja meg.

Akik hetenkint legalább 1 koronát és életkoruknak megfelelő táblázat szerinti csekély pótdíjat is befizetnek azon kedvezményben részesülnek, hogy a befizetett tőkájük nemcsak 4% kamattal lesz tőkésítve, de 1000 koronáról szóló életbiztosításhoz is jutnak, melylyel úgy a takarékoság mint a család jövőjéről való gondoskodás célja egyszerre és könnyen érvényre jut.

Uj tagok (férfiak és nők) ezen biztosítói rendszerbe beiratási díj és késedelmi kamat nélkül bármikor beléphetnek és megfelelő kölcsönre igényt tarthatnak.

Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik befizetéseiket.

Bővebb felvilágosítást nyujt

Az igazgatóság.

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda

női divattermében, Fötér, városház alatt.

Aikalmi vásár

f. év decz. 31-ig bezárólag előnyös, mérsékelt árakban. Csakis finom divat-cikkek: u. m. Costüm posztók, valódi gyapju ruha és blouz szövetek, színes és fekete selymek. Női és gyermek felöltők: valódi szörme és plüss kabátok, boák és muffok, gyapju selyem és csipke blousok, színházi Paletok és Chállak.

Mult idényről visszamaradt felöltők félárban árultatnak ki.

2272

Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat

Kossuth-utca 1. sz.

Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villamos csengők berendezését, javításait, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken, legjutányosabban eszközöl.

Telefon 168. sz. 1276

Szabados Vilmos

vízvezeték- és világítási-vállalata

DEBRECZEN, Piacz-utca 58-ik szám alatt.

Légszesz- és vízvezeték, closetek és csatornázások, szivattyúk, fürdőberendezések és gőzfűrdők stb. be-
rendezésére.

Kőanyagcsövek raktára.

Pollák S. Villamos világítási és Motorberendezési vállalata

Telefon 656. sz.

DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Telefon 656. sz.

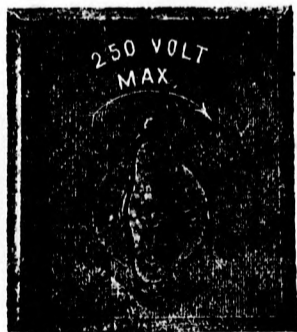
Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy az általam feltalált és forgalomba hozott „Folytatólagosan kapcsolható biztosító készülék” (villamos világítás és erőátvitel részére) beszerzése által minden villamosáram-fogyasztónak módjában van a rövidzárlat, áram túlfeszítés, vagy vigyázatlan kezelés folytán beállott biztosító kiolvadásokat minden költség és szakavatkozás nélkül azonnal helyreállítani. Ezen készülék teljesen tűzmentes, 25 tartalék biztosítóval van ellátva és egyszersmint mint kikapcsoló is használható.

Fentieknél fogva t. Czimednek saját érdeke, hogy villamos berendezését ezen szab. biztosítómmal szereltesse fel, mert ezáltal azon helyzetbe jut, hogy minden előforduló üzemzavart azonnal megszüntethet, szakember hozzájárulása nélkül. Az általam készített berendezéseket ezen szab. saját gyártmányu „Folytatólagosan kapcsolható biztosító” készülékkel szerelem fel s minden berendezés szakember el-készítéséért, valamint zavartalan működéséért 3 évi teljes jótállást vállalok.

Szíves megbízásait mielőbb kérve, vagyok teljes tisztelettel

POLLÁK S. elektrotechnikai cikkek gyára DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Cs. és kir. szab. „Folytatólagosan kapcsolható biztosító” villanyvilágítás és erőátvitel részére.

Bekapcsolva.

1 darab biztosító készülék 4-6 és 10 Amperig K 3.20 25 tartalék biztosító 4-6 és 10 Amperig K I.

Mindenemű csillárok, asztali lámpák, világító testek és felszerelési cikkek nagy választékban. Légszesz- és petrolum csillárok szakszerű átalakítása villamos világításra.

Villamos erőre berendezett nikkelező, galvanizáló telep és elektrotechnikai műintézet.

Megszűntek a rövid zárlat által okozott kellemetlenségek Magyar ipar! Magyar találmány!

„Folytatólagosan kapcsolható biztosító” villamos világítás és erőátvitel részére.

Szabadalmazva: Magyarország 33763, Ausztria 25657, Németbirod. 182059. Angolország 11667. Északamerikai Egyesült Államok 860606. stb. stb.

Kikapcsolva.

Pénz.

Szén.

Mész.

Mütrágya.

Legelőnyösebb áru és hitel beszerzési forrás.

KLAR ANDOR kereskedelmi és bankirodája

DEBRECZEN, Miklós-utca 23. szám.

Megyei és interurbán telefon 445. sz.

Megyei és interurbán telefon 445. sz.

Áruosztály: **Kőszén. Mész. Mütrágya.**

Bankosztály: Pénzügyletek. Erdők. Földbirtokok értékesítése, Parcellázás.

◀◀◀ Legjobb összeköttetés. ▶▶▶

Pénz.

Szén.

Mész.

Mütrágya.

Uj liszt kereskedés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a helybeli

„Hungária“ mőhengermalom

egyedüli elárúsítását a debreczeni piacra sikerült megnyernem s így abban a kellemes helyzetben vagyok hogy n. é. vevőimnek elismert kitűnő minőségű szitált buza, kétszeres és rozs lisztjeimet a legolcsóbb napi árban szolgálhatom.

Egyidejőleg ajánlom a karácsonyi ünnepekre mélyen leszállított árban: 1 kg. mazsola 60 kr. 1 kg. darált mák 32 kr. 1 kg. dió 22 kr. töltött 1 kg. friss pergelt kávé 1.40, 1 kg. finom cuba kávé 1.05, 1 kg. mandula 1.25, 1 liter petroleum 12 kr. 1 kg. finom szilva 12 kr. 1 kg. szilva lekvár 24, 1 kg. győmölcs lekvár 44.

Tisztelettel

Pollák Zsigmond

Telefon 652.

Hatvan-u. 7.

Donogán és Somossy

Menyasszonyi kelengye, szőnyegek, divatruház

Debreczen, Kistemplombazár.

Megérkeztek az **őszi idény újdonságai** női ruhakelmék, Flanellek, selymek, ruhadiszekben.

Óriási választék!

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utca 23. szám.

Nagy raktár

vizvezeteki csövekben, kútkagylókban.

Zsirbődönők.

Konyha-edények, főző konyhák, kályhák, John-mosógépek.

2375

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, falikarokat, menyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulhatalan vívmánya a lefele égő légszeszlámpák 50 százalékos légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatású fénnyel 3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalékos légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogyasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény“ gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. újjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

Távirat: KLÁR ANDOR.

Telefon: 445. szám.

Legkedvezőbb árubeszerzési és Hitelforrás.

Kereskedelmi és bankiroda.

Klár Andor

DEBRECZEN, Miklós-utca 23. szám.

Áruosztály főcikkei: Kőszén, mész, műtrágya.

Legolcsóbb beszerzési forrás.

Kőszén. Iparvállalatoknak. Gőzekékhez, csépléshez azonnali szállításra és évi kötésre legkitűnőbb porosz szén. Rendkívül olcsó, kartellen kívül álló belföldi szén (derzsida, egressi, zsidói stb.) Salgótarjáni és petrosényi szén. Sziléziai koks és kovács szén.

Mész. Csakis fával égetett elsőrendű biharmegyei darabos mész, évi termelés 1000 waggon. Pontos szállításra és évi kötésre.

Bankosztály. Törlesztéses kölcsönök városi házakra és földbirtokokra, váltókölcsönök, tárca és személyi hitel.

Kedvező fizetési feltételek, áruhitel, pontos és előzékeny kiszolgálás.

■ Mielőtt bárhova fordulna árubeszerzés vagy pénzkölcsön miatt, ne mulassza el ezen irodától ajánlatot kérni. ■

Áruüzletek és hosszabb időre terjedő vállalatok pénzügyi lebonyolítása.

Földbirtokok parcellázásának teljes lebonyolítása. Birtokok, erdők adásvétele és bérbeadása.

Az eddig elért eredményekről számos elismerő levél tanuskodik.

Az elvállalt ügyletek pontos lebonyolításáért garancia vállalatik.

Műtrágya. Száritott feká a legkitűnőbb trágya, szőlő, dohány és kapás növények alá. Ásványi trágyák: superfosfát, thoma-salak, csontliszt stb.